

Kje, in kako bomo letovali

Le brez skrbi, tokrat ne bomo brskali po vabljivih perspektivah te ali one turistične agencije, ki nam ponuja najugodnejše pogoje letovanja na najlepših jadranskih plažah ali pa nemara še kje dlje, pod še bolj vročim soncem, v hotelih visoke kategorije... Tokrat nas zanima oblika letovanja, ki je bila pred leti zelo razširjena, zadnje čase pa ni bila več kaj prida zanimiva. Letovanje zaposlenih v lastnih počitniških domovih.

V Metalki, kjer je zaposlenih okoli 1600 ljudi in imajo svoj počitniški dom v Fiesi, smo se pogovarjali o možnostih letovanja pri njih z Jožetom Gramčom, predsednikom upravnega odbora doma v Fiesi. Počitniški dom v Fiesi je star, že dvajset let, zelo skromen, za današnje razmere nefunkcionalen in ima prostora le za 47 ležišč. Za gradnjo novih zmogljivosti delovni kolektiv za sedaj nimajo denarja, še pred prihodom nove sezone pa nameravajo urediti najnujnejše — prhe, sanitarije, povečati kuhinjske kapacitete.

Letos so vsi člani kolektiva prejeli regres v višini 600 dinarjev, v svojem domu pa lahko tisti, ki so se pravočasno prijavili, preživijo na morju do 10 dni po naslednjih cenah: v sezoni (od 21. junija do 31. avgusta) plačajo člani kolektiva in njihovi ožji sorodniki 40, majhni otroci pa 24 dinarjev.

Tisti člani kolektiva, ki imajo v povprečju manj kot 2000 dinarjev osebnih dohodkov (ta pogoj velja tudi za zakonskega tovariša), imajo tudi v glavni sezoni pravico do popusta in plačajo za sebe dnevno 30, za svoje mlajše otroke pa 18 dinarjev. Ceneje je mogoče letovali tudi pred in po sezoni. Takrat plačajo člani kolektiva (in njihovi ožji sorodniki), ki imajo pravico do popusta, dnevno 24, otroci od dveh do 10 let pa 15 dinarjev. Ostali gostje plačajo v tem času dnevno 32, otroci pa 20 dinarjev.

Seveda lahko pred in po sezonske ugodnosti izrabijo predvsem upokojeanci, ki jih na 20-odstotno znižanje regresirajo še z 10 dinarji dnevno.

Tovarna ROG ima svoj počitniški dom v Savudriji, ki ima prostora za 70 ležišč in svojo planinsko kočjo na Veliki planini s 14 ležišči, nam je povedala pravica Meta Rigler. V sezoni od 21. junija do 30. avgusta plačajo zaposleni (okoli 1100 jih je) in njihovi svojci v domu v Savudriji 35 dinarjev dnevno. V domu lahko preživijo do 10 dni. Zaposleni v podjetju so dobili 450 dinarjev regresa, vendar so od tega vsi prispevali 50 dinarjev za vzdrževanje oziroma obnavljanje. Vsako leto pa pošlje sindikat okoli 20 socialno ogroženih članov kolektiva na 10-dnevno letovanje brezplačno. Prenočišče na Veliki planini stane pet oziroma 7,50 dinarjev.

V GRADISU je zaposlenih okoli 5400 ljudi, podjetje pa ima v Ankaranu osem počitniških hišic po do 12 ležišč, to je okoli 90 ležišč, dom v Poreču s 83 ležišči in kočjo na Pohorju s 33 ležišči, nam je povedal Jernej Jeršon, pomočnik direktorja kadrovske službe.

V sezoni, od srede junija do konca septembra, plačajo člani kolektiva dnevno 50, ostali 55, tuji gostje pa 65 dinarjev. Otroci do sedmih let plačajo 33 dinarjev. Izmene so na vsakih desetih dneh, oba domova na morju sta ves čas popolnoma zasedena. V sezoni se lahko izmenja v domovih okoli 1900 ljudi. Seveda nastajajo težave pri razporeditvi, ker bi skoraj praviloma vsi radi letovali hkrati, julija in avgusta. Podjetje ima 18 TOZD. Vsem zaposlenim je

pripadal regres v višini 300 dinarjev, glede na število družinskih članov pa so dobili do 600 dinarjev. Zaposlenim so izplačali regres takrat, ko so načrtovali dopust. Pri razporeditvi dopusta imajo v tem podjetju prednost fizični delavci, večina sezonskih delavcev pa izrazi svoj dopust pozimi, ob novoletnih praznikih. Povprečno štiričlansko družino stane 10-dnevno letovanje na morju približno 2000 dinarjev, so izračunali pri Gradisu.

Glede na naravo dela pa iščejo v tem podjetju nove rešitve in zimskega turizmu, ki je zdaj precej priljubljen. Graditi nameravajo nove objekte na Pohorju. Že zdaj imajo tudi predpisanje na Golteh z okoli 28 ležišči.

Stane Žerovnik, referent za družbeni standard v KARTO-NAZNI TOVARNI, nam je povedal, da imajo svoj dom v Fiesi, kjer je prostora za okoli 58 ležišč. Poleg tega imajo planinsko kočjo na Veliki planini, kjer je na voljo sedem ležišč. Prenočišče v tem domu stane pet dinarjev. Na morju je celo sezono vse zasedeno, saj zaposluje Kartonažna tovarna v Ljubljini, Trzinu, Logatcu in Rakeku skupaj okoli 1600 ljudi. V počitniškem domu na morju imajo sobe višje in nižje kategorije in plačajo člani kolektiva dnevno 30 oziroma 40 dinarjev. Pred in po sezoni imajo nekaj popusta, 10-dnevno letovanje pa stane povprečno štiričlansko družino okoli 1800 dinarjev. V podjetju so razdelili regres v višini 600 dinarjev, socialno ogroženim pa so nekaj prispevali iz sredstev, ki jih je prispeval mestni sindikalni svet.

V EMONI je zaposlenih okoli 5500 ljudi, podjetje pa ima počitniški dom v Crikvenici, kjer je prostora za 37 ležišč, približno 100 ležišč pa najamejo za svoje člane kolektiva v drugih domovih ali pri zasebnikih — nam je povedal Milan Pač, vodje službe za družbeni standard. Letos so podelili regres v višini 300 dinarjev, člani kolektiva pa lahko letujejo v predsezoni po 35, v sezoni 45 dinarjev. Svoji plačajo v predsezoni 50, v sezoni pa 60 dinarjev. Otroci, mlajši kot 10 let plačajo 25, starejši pa 35 dinarjev dnevno. V te cene ni všteta turistična taksa. Podjetje ima tudi svojo kočjo v Vikerčah, kjer lahko prenoči pet do šest ljudi in plačajo za prenočitev pet dinarjev.

Vsi, ki imajo pravico do letnega dopusta, so dobili v NAMI regres v višini 600 dinarjev, nam je povedala Magda Ribič, samostojna referentka v kadrovski službi. V kolektivu je zaposlenih okoli 950 ljudi, ki lahko letujejo v svojem počitniškem domu v Novemgradu. Člani kolektiva plačajo dnevno 30, njihovi svojci pa 40 dinarjev. Otroci do 10 let plačajo 20 dinarjev. Sem je (za otroke) všteti polovični obrok hrane in ležišče. Vsak lahko preživi v tem domu na morju do 10 dni, v predsezoni pa letujejo upokojeanci, ki plačajo 15 dinarjev dnevno. Namin dom je, kot so nam povedali, sodoben, funkcionalen, z lepo urejeno okolico; imajo dovolj otroških in športnih igrišč. Člani kolektiva lahko v predsezoni izrabijo 3-odstotni popust, štiričlansko družino pa zapravi v 10 dneh (v sezoni) na morju okoli 1200 dinarjev. Podjetje ima razen tega tudi letos novo počitniško hišico v Luciji, kjer je na voljo troje stanovanj. V dveh počitniških hišicah na Pokljuni lahko preživi vikend ali dopust šest družin hkrati.

RAJKA RAKAR

Priznam, preden sem se lotila te teme, sva imela s sogo-vornikom pravo predavanje, uvodni seminar ali nekaj podobnega. Potem sem si sposodila brošurico »Ali poznate taborniško organizacijo« in zajeto knjigo Toneta Simončiča »Moj vod«. Potem sva z Miranom Jerasom, načelnikom Triglavske čete pri Zmajevem taborniškem odredu, pregledala zajeten kup fotografij in se začela pogovarjati...

Saj vam verjamem, da ste med bralci taki, ki bi me za uvod prav radi poučili o nekaterih osnovnih stvareh, prepričana pa sem, da ste tudi taki, ki si ne predstavljate čisto natančno, kaj je v taborniški organizaciji vod, četa, odred... Zato pričnimo kar lepo po vrsti. Osnovna taborniška celica je vod, ki ga sestavlja približno 10 tabornikov, več vodov sestavlja četa. Te so običajno po šolah ali pa tudi po krajevnih skupnostih. Posamezne čete imajo svoja imena kot denimo Triglavska četa, potem so Godovniki, Crni tulpani in podobno. In ko smo že pri imenih, bodite pripravljene, da boste srečali Podivjane gliste, Modrase, Sršene, Bobre, ljubke Veverice ali pa katero od strašnih zveri... Več čet, ki smo jih pravkar našli, tvori odred, denimo Zmajev odred, ki šteje okoli 250 članov in ima sedež v občini Center v krajevni skupnosti Ajdovščina. Navzgor pa so potem občinske, mestne, republiške zveze in

Taborniki v občini Center

Zveza tabornikov Jugoslavije. In zdaj, ko nam je to nekoliko bolj jasno, se res lahko pomenuje o tem in onem iz taborniškega življenja z načelnikom Miranom, ki je sicer študent strojništva in že dve leti uspešno vodi svojo četo Godovnikov.

Pravzaprav sva z Miranom prelistala dnevnik oziroma kroniko Godovnikov. Ustavila sva se ob najbolj zanimivih dogodkih iz taborniškega življenja...

Četrtek, 30. IX. 1971.
...Zvečer smo se zbrali nekateri že dolgoletni taborniki in pripravljali sestanek za novo četo, ki se bo imenovala Godovniki...

Ponedeljek, 10. VII. 1972 (Odhod na taborjenje)

...Se stisk roke, poljub mami in očetu in »Bodi priden!«...No, te zadnje besede smo seveda preslišali. Misli v mladih glavah so splavale na travnik, kjer bodo pod šotorno preživeli 16 dni med svojimi vrstniki deleč proč od sole in doma... Ob prihodu na tabor (šotore je pred tem že postavila predhodnica), nas je prevzela vse enaka misel: tu je pa res lepo!

Torek, 11. VII.

Prvo noč smo kljub dežju srečno prestali (večera smo že uredili igrišča in pot do umivalnice — do Soče), dopoldne pa smo imeli gozdno šolo. Matjaž nam je predaval o kačjem piku. Po večerji so nas obiskali fantje in dekleta iz Koritnice in smo z njimi preživeli lep večer.

Ponedeljek, 17. VII.

V taboru so ostali le dežurni, ostali pa smo šli na Svinjak. Ko smo prehodili kakih 300 metrov višinske razlike, smo naleteli na modrassa in Matjaž ga je kar s cepinom, da ne bi koga pičil. Bil je zelo lep. Vrglji smo ga v grmovje... S Svinjaka smo videli Jalovec, Kanin, Bavški - Grintovec, Rombon in Čukla.

Sreda, 19. VII.

Skupina najbolj vzdržljivih je vstala že pred četrto in se odpravila proti Bovcu, od tam pa proti Čukli. Imeli smo srečo, da ni bilo prevroče, zato je bila pot prav prijetna. Nerodno je bilo le to, da smo se morali večkrat ustaviti, ker smo večerj jedli ringlo, ki po vsej verjetnosti ni najbolje vplival

njma zato vse priznanje, veliko črno piko pa vsem predstavnikom ostalih nagradjenih glasil, ki so z ignoriranjem prireditve pokazali dobršno mero neodgovornosti in nerեսnost. S tem seveda krmijo tudi ugled svojih glasil.

V otvoritveno prireditev je bil vključen tudi recital, sestavljen iz prispevkov iz mladinskih glasil. Skoraj vsi sestavki so bili pisani v obliki poezije in večina jih je bila dobrih, največje priznanje navzočim pa je osvojila preprosta in prísrčna pesnica Kozja Liza iz Pariza. Napisala jo je Irena Flach, ki hodi v šesti razred osnovne

šole Toneta Tomšiča. Preprosta, vendar prijetna scena, prostorsko obvladana od dinamičnega gibanja nastopajočih — vse to je ustvarilo prijetno vzdušje in pripomoglo k dobremu stiku občinstva z nastopajočimi.

Tako se je pričel prvi mladinski kulturni teden v naši občini in predstave so se vsak dan menjavale cel teden. O prireditvah ne bomo preveč pisali, saj so bile vse dokaj kvalitetne, ter dobro pripravljene. Razveseljivo je, ker smo imeli možnost spoznati delo in prizadevanja dramskih krožkov iz različnih srednjih šol in do-

mov. Tako so v nedeljo nastopili gojenci vojaškega dijaškega doma s satiro Zarka Petana Beseda ni konj, naslednje dneve so nastopile še dramske sekcije srednje šole za medicinske sestre in pedagoške gimnazije. Posebno doživeti je bil nastop gojencev zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje v Križankah, in dobro zrežirana za ključna prireditev mladine iz delovnih organizacij v mladinskem klubu Poljane.

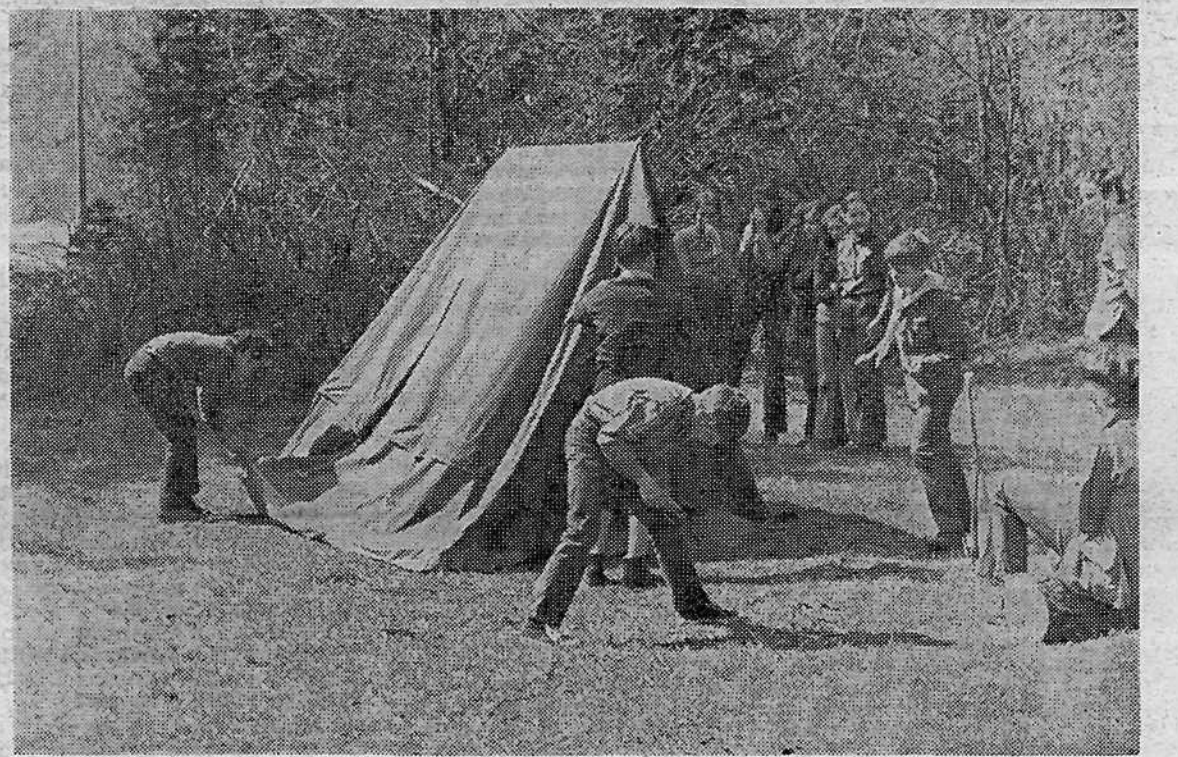
Torej lahko rečemo, da je bil ta mladinski kulturni teden po kvaliteti in prizadevanjih organizatorjev zelo uspešen, toda na žalost se je zataknilo tam, kjer so najmanj pričakovali — pri obiskovalcih. Vse prireditve so bile izredno slabo obiskane, saj je bilo na nekaterih tudi samo dvajset do trideset mladih obiskovalcev. Verjetno bo moral organizator v prihodnje dobro premisliti in zagotoviti udeležbo obiskovalcev, kajti prireditve ne morejo biti same sebi namen, temveč morajo pritegniti mlade, da bodo bolj aktivno sprejemali kulturne dogodke in tudi več sodelovali.

In kje iskati vzrok slabemu obisku? V slabi propagandi? V prenatrpanem programu meseča mladosti? V nezainteresiranosti mladine? Na to vprašanje bi morali organizatorji najprej najti odgovor in odstraniti vzroke, preden začnejo pripravljati naslednji mladinski kulturni teden.

MISO JAVORNIK in VELJKO RAK

Ali je sploh kaj prav

Postaviti ga je treba čim hitreje

Ali bo gorelo